

Bifamilien

BIFAMILIEN - EN FANTASTISK ORGANISME

Honningbien i sin nuværende form har eksisteret i mindst 25 millioner år. Bifamilien har haft en enestående evne til at tilpasse sig en omverden der er under konstant forandring. Biens fantastiske evne til at modstå bisygdomme har muliggjort dens overlevelse.

Kigger man på bifamilien, vil man egentligt antage, at denne nærmest er den ideelle grobund for talrige sygdomme og skadevoldere: Bifamilien holder en konstant høj temperatur og luftfugtighed, konstant mørke, rigelige mængder af næringsstoffer (nektar og pollen), tæt befolket (nemt at sprede sygdom), store åbne yngelflader og konstant indslæbning af mulige fremmede sygdomskim. Og alligevel klarer bifamilien sig i de fleste situationer. Bifamilien er en enestående organisme.

Den store fare mod honningbien er de miljøforandringer som er sket de sidste 50 år, resulterende i manglende pollen- og nektarkilder i bisæsonen. Dette kan resultere i at bifamiliens forsvarsmekanisme overfor de mange bisygdomme, parasitter og naturlige fjender svækkes. Også biavlernes håndtering af bifamilierne, indslæbning af nye skadegørere, samt anvendelse af u hensigtsmæssig medicinering i bifamilien kan medføre svækkelse af bifamilien.

Hvornår er en bifamilie syg? Vi ved, at sygdomskims er latent tilstede i mange af vores bifamilier. Det kan være nosema, bipestsporer, virus, kalkyngel m.m. At de er tilstede er ikke ensbetydende med at bifamilien er syg. Bifamilien har sit naturlige forsvarssystem. Enkelte bier kan være dødeligt syge uden at bifamilien er berørt heraf. Men kommer bifamilien ud af balance, er bifamiliens modstandskraft svækket. Anvendes der ikke en sygdomstolerant dronning i bifamilien kan balancen vippe til fordel for sygdomskimene og vi får kliniske symptomer (synlige tegn) på den tilstedeværende sygdom og vi må som biavlere lave et indgreb for at redde bifamilien.

Det hyppige skift af vokstavler i vores bifamilier er en vigtig årsag til at sænke mængden af sygdomskim i dansk biavl. Denne driftsteknik er vigtig at bevare i den danske biavl.

For alle sygdomme gælder det at der skal laves et aktivt indgreb lige før eller når de kliniske symptomer fremkommer. For varroa forholder det sig anderledes, her må man konstant overvåge angrebsgraden i bifamilien, da varroa kan formere sig meget stærkt.

Dette hæfte er et forsøg på at give et praktisk overblik over de fleste sygdomme, parasitter og trusler mod danske honningbier. Vi lægger vægt på hvorledes problemerne forebygges i den praktiske biavl. Det er håbet, at hæftet vil blive brugt som en praktisk felthåndbog, og vi er meget modtagelige for praktiske feltberetninger af de forskellige skadevoldere som kan gøre det nemmere direkte i bigården at stille de rigtige diagnoser, således at man hurtigt kan sætte ind overfor evt. skader på bifamilien.